

NAPLÓ

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K || Egyes szám ára 4 fill.
Fél " 2 K || Folyóiratokhoz 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Muzsikaszóval a halálba Fegyveres rablók

Emlékezzünk!

Írta: Deréky Antal.

A legnagyobb nemzetek legvégzetesebb, legválságosabb pillanataikban és eseményeikben mindig magukba szállottak és erkölcsi világuk erősítésére, lelki bátorságuk edzésére, kegyeletes szent emlékekkel, nemzeti történelmi múltjuk felé fordították vissza tekintetüket, hogy abból merithessenek erőt, hitet és bizalmat a jelen küzdelmeihez.

Boldog nemzet, melynek történelme telítve van, a késői ivadékoknak példátadó nagy és hősi események emlékével; erős nemzet, mely megrázkódtatása pillanatában romlatlan, kegyeletes lélekkel tud meríteni abból a kristályiszta forrásból, melyet a történelem lapjai, vigasztalásul, bátorításul és lelkesítőül szolgáltatnak...

Nehéz nagy napok előtt áll most a mi sokat zaklatott nemzetünk is; az ellenségek nagy tömege úgy rázudul, úgy támadja, hogy szétforgácsolt, széttagolt társadalmunkkal, bünnös közönyünkkel felve, remegve várjuk azt a nagy evolúciót, azt a nagy megrázkódtatást, mely a közelebbi vészt hirdelve, tetterőre serkenti az alvókat, egymás mellé sorakoztatja az ébredőket, hogy együtt vívják meg azt a nagy harcot, mely e sokat bűnhődött nemzetnek életfenntartó, dicső harca kell, hogy legyen...

Ehhez a nagy küzdelemhez az egész nemzetnek és minden igaz fiának összetartó erejére lesz szükség, mert úgy lehet, ez határoz majd léte vagy nem léte felett...

Emlékezzünk tehát — régiokról...
Lelki szemeinkkel forduljunk vissza a múltba és abból merítsünk szent hitet, bizalmat, erőt és lelkesedést a jelenre és a jövőre nézve.

Most hatvan éve történt...
Most van a hatvanadik évfordulója annak, hogy a magyar nemzet lánglelkű, ékes szavú dalnoka, legnagyobb — mert legmagyarabb — költője,

Petőfi Sándor, a fehéregyházi sikon, karddal a kezében, dicső vértanu halálát lelta... Ott küzdött a magyarok legnemesebb lengyel barátja, Bem apó oldalán; mikor egy gyilkos muzsika bérenc dárdája átdöfte a szívét és vérével festette meg azt a hantot, hová a nemzeti kegyelet évente elzarándokol, a hős költő porai felett, a pótolhatlan gyász könyveit elsírni...

Mintegy meteor tünt fel a magyar költészet egén... bevilágított a lelkekbe... megtermékenyítette eszméivel, daláival az egész nemzetet... Mint a riadó, hangzott Kárpátoktól az Adriáig döngő szózata:

„Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válaszzatok!”

És rohant... rohant, szédítő, vakmerő elszántsággal, mindenütt elől a csaták hevében... golyózápor, ágyúdörgés közepett... vérével megváltani a magyar szabadságot...

Azután eltűnt... nyoma veszett... mint a hulló csillagnak...

A magyar költészet egére azóta se világított olyan fényesen tündöklő csillag... mintha vele együtt a magyar Muzsa is a sötét sirba szállott volna.

Az irodalom és történelem könyvében, e tüneményeszerű költő hősünk emléke, örök időkre arany betűkkel lesz feljegyezve; a fehéregyházi siklás nyílt történetkönyve a magyar nemzetnek, mert annak minden rögét a vértanúhalált szenvedett dicső hősök elhullott vére szentelte meg nekünk...

Ez az a megszentelt hely, hol századok multával is csak levett kalappal, imát rebegve szabad minden igaz magyarnak, áhitatos kegyelettel áthaladni...

Emlékezzünk régiokról!...

Ne engedjük feledésbe fulladni a szabadság szent eszméjét; ápoljuk, fejlesszük és vezessük vissza a mi jó népünket, nyomról nyamra, a múlt eseményeinek éltető forrásához; vezessük vissza iskoláink serdülő ifjúságának fogékony lelkületét a törté-

nelmi hagyományokhoz, hogy azokból merítsenek erőt... tanuljanak hitet és rendíthetlent, megalkuvást nem tűrő hazaszeretetet...

Ne engedjük a történelmi emlékmű, nagy és fényes napokat a szürke, rideg, fagyos közönybe temetkezni... Emlékezzünk régiokról!...

Mert csak annak a népnek van joga a szabadsághoz és ennek nyomán a szebb jövőhöz, mely a dicső múltat kegyeletében ünnepelni és emlékében ápolni tudja...

Kisiparosok boldogulása.

Régi igazság, hogy ott, ahol az erősebb áll a gyengébbel szemben, az erősebb a győzelem. Innét van az, hogy például a kisiparos a termelés és az elkészítet árak értékesítése terén nem bír versenyezni a gyári termékekkel.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy a kisiparnak okvetlenül el kell pusztulnia a gyáriparral szemben. Sőt fölébe is kerekedhetik. Mert a kisiparos csak önmagában gyöngy. Mihelyt többen vannak, összeállnak, szövetkeznek, ők is erősek lesznek és sikerrel vehetik fel a versenyt a gyáriparral, mert így náluk is megszűnik a kellő munkaerő s az érdekkör, az ismeretség, az összeköttetés is nagyobb lévén, megrendelője is bőven akad az elkészített munkának.

A kisiparos boldogulásának titka tehát az ipari szövetkezesekben rejlik. A szövetkezetek bátran versenyre kelhetnek a gyáriparral, mert a szövetkezeteknek is megvan az az előfeltétele, ami a gyárost a kisiparos fölé helyezi, t. i. a szakértelem és a kellő munkaerő.

Mert miért nem boldogul a kisiparos? Azért, mert csekély tőkénél fogva, a szakmájához szükséges és a munkát megkönnyítő gépeket beszerezni nem tudja, de nem tud állandóan több munkást sem foglalkoztatni, akikkel a gépek hiányait csak némileg is pótolhatná. Így tehát csak kevés számú fogyasztó igényt tudja kielégíteni, a fogyasztó közönség ennél fogva szükségletei nagyobb részét a gyárosoknál kénytelen beszerezni. Mivel pedig a kisiparos gépek nélkül dolgozik, tehát nála az áru előállítására hosszabb időt igényel, mint a begyakorolt munkásokkal és gépekkel dolgozó gyárosnál, emiatt az árúját sem adhatja oly olcsón, mint a gyáros, a fogyasztó közönségnek egy másik része tehát az olcsóbb árak miatt vásárolja a gyárilag előállított árukat.

Ez az oka annak, hogy a legtöbb kisiparos minden szaktudása mellett is egész életén át csak tengődik, vagy megunva a létért való örökös küzdelmet,

lemond az önállóságáról és beáll a nagyiparoshoz segédmunkásnak a — gyárba. Az ipari szövetkezet ezeken az állapoton van hivatva segíteni.

Persze az önállósághoz szokott kisiparos nehezen tud megbarátkozni az ipari szövetkezet gondolatával. Egyrészt fél tőle, másrészt a hiusága akadályozza. Azért fél, mert azt hiszi, hogy az ipari szövetkezet keretében az önállóságát elveszti; az a gondolat pedig, hogy ekkor a segédmunkással kerül egy sorba, a hiuságát sérti.

De hát miért fosztaná meg a szövetkezet a kisiparost önállóságától? A szövetkezés, társulás nem jelent egyszerűen alárendeltséget is. A vállalkozásoknál is szövetkezniök kell a kisiparosoknak, mert egymagában vállalkozni egyikük sem bír. És az ilyen vállalkozásoknál vajon nem egyenrangú tényezőkként szerepelnek-e egymás mellett a kisiparosok s a munkabecsztásra és a munkaárra nézve nem közös megegyezéssel jutnak-e megállapodásra? Vagy ha egymással szövetkezve, egy közös műhelyben hat, nyolc, tíz vagy több egyszakmájú kisiparos dolgoznék együtt, mennyivel volna kevesebb az egyik, mint a másik és nem volna-e rájuk nézve sokkal előnyösebb a helyzet úgy, ha megfelelő, tágas, kizárólag műhelyül szolgáló helyiségben dolgoznának együtt, mint ahogy most van, amidőn a kisiparos külön-külön, egy-egy kis szobácskában vagy bolthelyiségben legtöbbször a családjával együtt húzódik meg s amelyért méregdrága bért fizet?

Az ipar terén egyre fokozódó versenyben, ha a kisiparos osztály boldogulni akar s nem kíván a bontott kéve sorsára jutni, a hasonszakmájú kisiparosoknak ipari szövetkezetekké kell tömörülniök. Így felvehetik a harcot a gyáriparral és sikerrel versenyezhetnek azokkal a főkepenzes kontárokkal, akik soha sem tanulják mesterségüket, azt nem is értik, de mert pénzük van s azt így akarják haszonnal gyümölcsösöznie, képesített üzletvezető alkalmazásával állítanak fel iparüzemeket.

Más utja a boldogulásnak nincs.

A Napló Mindenütt

Gyerekek a kávéházban.

Főlöszleges bizonyítani, hogy a kávéházat, sőt az éjjeli kávéházat nem a kisgyerekek számára találták fel. Az éjjeli kávéházba eljárhat — mint ahogy el is jár — a csirketogatól elkezdve fel és le minden ember, csak a gyerekeknek nem volna szabad eljárni. Egyik éjjeli kávéházban a napokban este egy kis leányt láttam az asztaltársaság tagjai között. Mit csinált ez a kis leány? Hát Istenem: nagyokat pislantott szegényke és ásitott, ami körülbelül nem azt jelentette, hogy

2. oldal.

nagyon kellemesen érzi magát... Nagyon kicsi volt még ahhoz, hogy körülnézzen és meglássa az embereket és kissé nagy már ahhoz, hogy nyafogjon, hogy haza akar menni, mert álmos... A végén aztán úgy ódította meg a kérdést, hogy a szomszéd szék karjára hajtotta a fejét és aludt. Az alvó gyermek mindig bájos látvány, de ez esetben mélyeséges elszomorodást kellett érezni az embernek. A nagyváros képe ez, a nagyvárosé, ahol éjszaka élnek, nappal pedig alszanak, de ritkán dolgoznak; ehhez nem is stilszerűtlen hat az a kép se, hogy az az álmos kis leány, aki nem otthon, fehér ágyacskájában játszik az angyalokkal, hanem egy lármás kávéházi szék karján, cigányzene mellett, füstfelhőkben kénytelen aludni.

Bizony jobb volna, ha a mamája se menne a kávéháza, de ha már ez a divat, legalább fektesse le előbb otthon a gyermekét és engedje álmodni a boldogságról, melyet később úgy se érhet el...

A biciska.

A kórházban egy ember élet-halállal vívódik, egy ember, aki se nyakszirtmerevedésben, se kolerában, se tüdővészben nem betegedett meg, egy ember, akit biciskával hábaszurt egy másik ember. Micsoda kegyetlenül humoros és micsoda visszataszítóan emberietlen két ember ez. Kihallgatják az egyiket és elmondja, hogy a korcsnában voltak együtt, aztán „összeveszték” a kártyán. Kimentek az utcára és a veszekedést ott is folytatták. Ekkor ő kést rántott elő és megszúrta a másikat. Hábaszurta, de olyan alaposan, hogy beumaradt a kés. Akkor a másik az arrajárók segítségével megszabadult a késtől, mert kihúzták a hátából és mint egy bősziút bika rohant a másik után, hogy felökölje. Utól is érte. Bele is szurt a hátába úgy, hogy majd a tüdejét hasította keresztül. És ez az ember, ez az utóbbi, ez a súlyos beteg, a vizsgálóbíró arra a kérdésre, hogy kivánja-e a társa megbüntetését, azt feleli: nem. Neki ez a dolog csekélység. Bizik benne, hogy ugyanis rövid idő alatt felgyógyul. S talán azzal lehetne ezt a megkegyelmezést megmagyarázni, hogy ez a beteg ember a jövőben beállható eseményektől riad meg: hátha majd a másik boszút áll rajta. Az ilyen fél emberek észjárását nehéz követni. De hát csekélység az egész. A nagybeteg félelme mondta, aki már több hasonló csatában résztvett s utóvégre is mind egyikből élve, gyógyulva került ki. Kigyógyul ebből is. Aztán majd a társával megint kártyázik és — megint megbicskazzák egymást... Nekik ez az élvezet... Legyen tehát a kedvük szerint...
Öngyilkos tehén.

Hát már ilyen is akad? Akad bizony, mert egy vidéki lapban a következő nekrológot olvashattuk a héten: „Márba várták haza telt jászokkal a Riska tehent, biz az csak nem került elő a csordáról. Kereste a gazda háznépével együtt, keresték a szomszédok mindenfelé, de hasztalanul. Vallatóra fogták a tehénpásztort, Szabó Andrást három fiával együtt, akik égre-földre esküdöztek, hogy ott legelészett a Riska a többi tehénnel együtt egész nap a mezőn, hazafelé meg olyan veszekedett jókedve volt, csak úgy sugárzott, folyton kiszaladt a csapathól. Majd a közeli falvakban köröztek, doboltatták, de minden eredmény nélkül. Szóval a Riska úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Körülbelül egy hétre ez eset után iszonyu büzt lehetett érezni a Libamalom felé vezető úton, amely ezután nyomra vezetett. Hát bizony ott volt a szegény Riska, két hosszú, közvetlen egymás mellett levő szalmakazal között beszorulva, természetesen életlenül, csaknem csontig összeaszódva. S mivel szorult helyzetéből sem előre, sem hátra nem mehetett, maga mellett a szalmát jódarabon elfogyasztotta, de mert a vízhez nem juthatott, elpusztult szomjan.”

Eddig a szomorú hír. Öngyilkos lett a Riska. Hogy miért? Ki tudja? Levelet nem hagyott hátra. Hozzá tartozóitól nem búcsúzott el. Talán nem akarta leadni a tejet. Talán a szerelmi bánat kergette a sirba.

Talán reménytelenül szeretett valami érzéketlen, komor bikát. És nem volt hozománya. Talán ez, talán más vitte a sirba. A szalmasirba. Ki tudja? Ki tud eligazodni egy elkéseredett tehén lelkének ezer szövevényén?... Áldás haimvaira! Nyugodjék békével!...

Színészek adóssága.

Egy este a szombathelyi kávéházban arról beszéltek a színészek, hogy miért van minden színész tele adóssággal. Esvik is leadta a maga szociális jelentőségű érveit, a másik is avonszította a direktort, amikor megszólalt Nagy Dezső. Ő így magyarázta meg az adósságkérdést: „Kérem, nincs praktikusabb ember a színésznél. Ők ugyanis azért nem fizetik ki adósságaikat, mert így van pénzük is, a dósságuk is. Ha kifizetnék, akkor nem lenne sem pénzük, sem a dósságuk.”
S ebben megállanának.

„Előszőr és utóljára!”

Ez is Szombathelyen. A „Piros szegfű” bemutatója előtt történt. A Kovács-kávéházban X. ügyvéd megkérdezte Nádasst:

— Mondja csak, kedves direktor ur, csakúgy van olyan jó darab az a „Piros szegfű”? Az újságok úgy írják róla, hogy igazán nem tudom, mit írjak majd egy Herceg-darabról.

Nádasz fölényes mosolylyal felelt: — Csak hadd írjanak! A publikum pedig hadd jöjjön! Mert annyit mondhatok, hogy aki ma este meg nem nézi ezt a darabot, az soha többé semmi pénzt meg nem látja az arénában.

Az elsőszülött.

Egy közismert vidéki rabbi felesége egy egészséges, immár tizenharmadik gyermeknek adott életet. A jó pap bele-törődve sorába, kötelességszerűen indult az anyakönyvi hivatalba, hogy az újszülöttet bejelentse. Utközben találkozik a város szintén országosan ismert püspökével, ki rendes napi sétáját végezte.

Szívélyesen üdvözölték egymást és a püspök kérdezte a rabbitól, hogy hová megy.

— Egy kis fiám született és azt megyek bejelenteni.
— Ugy? Gratulálók. Az első?
— Igen, a második tucatsban — felelt kétéves mosolylyal a zsidó pap.

Minden étkezés után egy késhegynyi

DIGESTOL GLÜCK

legelőkelőbb emésztőporból, mely elősegíti az emésztést fokozza a bélműködést és étvágyjavítólag hat. Javalva van a gyomor és bél legkülönbözőbb bántalmainál, bélrengésnél, étlen-vágytalanságnál stb.
Kapható 5 K-ért minden gyógyszeriarban 3 debézt 5 K-ért franco küld. Főraktár:
GLÜCK REZSŐ gyógyszerlára
Budapest, VI., Hungaria-körút 93.

Blum Lajos
kőfaragó- és sarkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészeti síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben is készíthető

„UJ IDŐK” KÁVÉHÁZ

Váci-körút 45. szám.
Esténként
győri Vörös Miska
legelőkelőbb családok kedvencz primása
14 tagú klasszikus zenekarával
hangversenyez.
Színházi vacsora. o Uj rendszerű reggeli.

IRODALOM MŰÉSZET

IZZAD A NÉP...
Izzad az istenadta nép...
Maga se tudja még kinek?
Csak érzi, hogy nagy az adó,
Amit a német ránk kivet.
Igy húzza régen az igát:
Négyszáz esztendő óta már,
Hanem azért: él a magyar
És áll szilárdan Budavár!

Való igaz, hogy közbe volt
Egy-két erős patália
S Rákóczi és Kossuth nyomán...
Talpára kellett állnia.

És talpra állt derekasan,
Tapsolt neki nyugat — kelet!
S az a jámbor kasza-kapa...
Rettenetes fegyvere lett.

Ne adja Isten újra, hogy
Harmadszor is fegyver legyen,
Mert végítélet leszen az...
A négy folyón, három hegyen.
Maróthy Andor.

• **Petőfi-émlékünnepély.** Julius 31-én múlt hatvan éve, hogy a szabadságharcnak halhatatlan költője, Petőfi Sándor a segesvár-fehéregyházi ütközetben elvesztett a nagy forgatagban és pontosan maig sem tudják megállapítani, hol lelte halálát, mert némelyek szerint még élve dobták be a közös sirba a kegyetlen muszka katonák.

A nemzet kegyelete Segesvárt ércszobrot állított emlékének a fehéregyházi határon, ahol a legtöbb honvéd veszett el. Gróf Haller Julia lelkes honleány ajándékából egy szép sarkertet létesített gyönyörű obeliszkkal és őrző házzal.

Segesvár hazafias polgársága minden évben megünnepli Petőfi és a névtelen hősök halálának évfordulóját. A szokott Petőfi-émlékünnepélyt az idén is megtartották, még pedig tekintve azt, hogy szabadságharcunk ezen nagyjelentőségű eseményének most éppen 60-ik évfordulója van, a szokottnál nagyobb ünnepélyességgel és szélesebb keretben. Hogy a hazafias ünnepen nemcsak az értelmiség, hanem a nép is mentül nagyobb számban résztvehessen s a hazafias érzelmeket lelkébe sziva, családja körébe haza vihesse és ott a serdülő nemzedék szívébe oltassa, az emlékünnepet nem Julius 31-én, a tulajdonképeni évfordulón, hanem a következő napon, vagyis vasárnap, augusztus 1-én tartották meg és pedig Fehéregyházán délelőtt 11 és délután 1 óra között, Segesváron pedig délután 4—5 óra között. Fehéregyházán Irsay József, Segesvárt pedig Vertán Endre orsz. képviselők tartották az ünnepi beszédet. Az ünnepségen a segesvári és vidéki hazafias polgárságon kívül képviseltette magát a képviselőház, az országos függetlenségi párt és az egyetemi ifjuság. A kolozsvári máv. altisztek körének 600—700 tagja zenekarral vett részt az ünnepségen. Sok dalárda és zenekar is működött közre, köztük a debreceni „Petőfi-dalárda”, mely messze földről, a Hortobágy széléről harmincegyven tag részvételével rándult le Segesvárra a Petőfi-szoborhoz és a fehéregyházi honvédelemhez, hogy a

Petőfi és a vele együtt eltemetett hős honvédek sírját a debreceni magyarok nevében megkoszorúzzák. A székelyudvarhelyi polgárság ezrével tódult az ünnepélyre és két díszes koszorút helyezett el a szobrok talapzatára. Ez alkalommal az ünnepi szónoklatot Pálffy Aladár és ifj. Benedek Aladár tartotta. Este Segesvárt a városi Vigadó dísztermében táncal egybekötött műsoros estély volt.

• **Messzina romjain.** Ez az új címe „A messzina földrengés” című nagyhatású színműnek, melyet szerzője, Deréki Antal teljesen átdolgozott és melynek első előadására most Erdélyi Miklós nagyváradi szinkörében serényen készül a kitűnő társulat. Az új darab úgy Budapest, mint a vidéken rendkívüli sikert aratott és megrendelhető a szerzőnél Teréz-körút 19. I. emelet.

• **A pozsonyi szintársulat** Balla Kálmán igazgatása alatt, a nyári szünet elteltevel, Kaposváron, az újonnan átalakított szinkörben csütörtökön kezdte meg előadásait a „Tatárjárás” című operettel, a közönség elismerő tapsai mellett, zsufolt ház előtt.

• **A pécsi szintársulat** Nagykanizsán legközelebb „A nap hőse”-t adta elő Szöke Sándor jutalomjátékára és Heltay Jenő vendégfellépte alkalmából. Igen jó volt az előadás. Heltay Jenő tetőtől talpig humor, kedély és elevenség. Szöke is kitett magáért a jaulomjéék esén. Niczkyné, Hajagos Károly, Lévy és Szilágyi Aladár szintén szépen játszottak. A végére hagytuk Parlagi Kornéliát, Cornero Lolát, ez a csupa tűz, csupa temperamentum primadonna szokott kedvességével sok tapsot kapott.

Vasárnap Kövesy direktor országos híri bohózatát adták: Goldstein Számít. Számi polgártárs Heltay alakította és ebben a kabinetszerepben bizonyult a vidék egyik legjobb komikusának. Talán csak Kövesy tudott volna pompásabb Goldstein Számi lenni és ezzel leirtuk a legnagyobb dícséretet. Szilágyi Aladár (Gólya Frigyes), mint minden szerepben, úgy most is érett művészetével játszotta szerepét. Nejét Niczkyné szintén jól játszotta. Általában egyöntetű volt az előadás. Károlyi Iboylka, Lévy, Szöke Sándor, Tóth Ilona, Hajagos és Berczik Margit a tölük telhető legjobbhat produkáltak. Feltűnt Torkos Árpád jóízű alakja, mint Bibirc részeges kosárrkötő. Kitiűnően volt maszkirozva. Külön kell még kiemelniük Berczik Margit kellemes énekduettjét Heltayval. S talán csak még a tehetséges fiatal Lévyt figyelmeztetjük, hogy bánjon csínján szerencsés orgánumával. Kevesebbet kiabáljon!

Szalkay Lajos, a székesfehérvári színház igazgatója Keszthely városától öt évre, a nyári szezon négy hónapjára kizárólagos játszási engedélyt kért, azonkívül 500 korona szubvenciót. Ennek ellenében hajlandó alkalmas nyári színházat építeni, abban teljes téli társulátval négy hónapon keresztül előadásokat tartani, azonfelül teljes 16 tagú zenekarárt 2000 koronáért a zenepavilonban való hangverseny tartására átengedni. Keszthely város minapi közgyűlésén elvben pártolták az igazgató kérelmét, amennyiben több fölszólalás után bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására. Itt említjük meg, hogy Szalkay igazgató utabban szerződtette társulatához Bihari Erzsébetet, Pády Margitot, Kiss Ceiliát, Soós Károlyt és Lakatos Sándort.

Gyilkosok városa.

A világvárosok rejtelmeiről, arról a földalatti világról, hol meghuzódik a bűn és sötét gondolatok születnek: már sok és rendkívül érdekes dolgokat írtak össze Valóságos irodalom támadt nagystíliú szélhámosok, tapasztalt betörőkről, akik csodás bravúrral és hidegvérrel hajtják végre gaztetteiket s akik mesteri ügyességgel siklanak ki az igazságszol-

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb romok kivitelű sírkövek
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában, rendkívül nagy választékban kapható.

Minden a szakmába vágó munkát, temetői javításot végeztünk és aranyozásokat. Teljesen és lelkiismeretesen készülnék.

4. oldal

...aik nagy irigységgel gondoltak János-syra, akinek cigarettázni is szabad volt a börtönben.

A gyilkost irigyelték azok, akiknek büne és sorsa nincs olyan aggodalmas bizonyossággal megállapítva.

Winckler dr. királyi ügyész végre engedett a foglyok több ízben hangoztatott kívánságának és megengedte, hogy szivarozhassanak a vádlottak.

Mind a három vádlott sietett élni az engedéllyel. Haverda Mariska finom egyiptomi cigarettát hozott magának. Vojtha maga készíti a cigarettáit, míg Klein Pál Lipót szivarozik. A trabukko füstkarikáit nézve szó terveket arra az időre, ha kiszabadul.

Esemény, változatosság nem igen van a foglyok életében, akik különben gyakran irnak és kapnak levelet.

Látogatója csak ritkán akad a börtönnek. Nemrégiben Vojthát akarta meglátogatni az édes anyja, de a bűnös fiu nem akart izgalmakat szerezni öreg, beteges édes anyjának és kiüzent neki, hogy ne jöjjen be hozzá.

Vojtháné, aki szentül meg van győződve, hogy fia nemcsak ártatlan a gyilkosságban, hanem a legbecsületesebb ember is, engedett a fia óhajának és visszatért Magyar-Kanizsára, anélkül, hogy csak egy pillanatra is láthatta volna az ő rajongva szeretett fiát.

Kotányi szerencséje. Szerencsés csilgagzat alatt született Kotányi, a paprikakirály. Most, mikor az ugorkaszezon miatt minden szenczió szünetel, hirtelen felbukkan ismét Székesfehérváron, a multból már ismert paprikás affér hőse és a legkritikusabb pillanatban ismét díjtalanul megcsinálja a Kotányi-paprikának a szükséges reklámot.

Muzsikaszóval a halálba.

Kecskemétnék a héten szenzációja volt. Nagy esemény verte fel álmából az amugy is korán kelő lakosságot.

Egy banda cigány muzsikája, aztán egy revolverdurranás, amit egy szerelmes haldokló szív utolsó sóhaja követett. Meghalt, mert szeretett. Meghalt, mert az anyja megtiltotta, hogy imádottjához közeledhessen.

Pedig fiatal volt még. Ugyszólván gyerek. Alig 21 éves. Agyonlőtte magát a szeretett leány szemeláttára. És a golyó jól talált. Egy szempillantás alatt meghalt.

Háry szívének ez nagyon fájt és kéregy másfél éve lett szerelmes egy máriavárosi fiatal leányba, akinek azóta folyton udvarolt.

A leány viszonzta Háry érzelmeit és így a fiatalok jól megértették egymást. Együtt szöttek vasárnaponként a jövőendő boldogság rózsaszínű álmait.

Az egybekelésről természetesen még most szó sem lehetett, mert a fiu még katonasor alatt sem volt. De azért nyugodtak voltak, mert bíztak szerelmükben és egymás hiúságában.

Hanem az utóbbi hetekben egy nagy baj merült föl. Háry József anyja ugyanis hallani sem akart fiának Teruskával való viszonyáról. Kereken megfíltotta fiának, hogy a leányhoz járjon.

Háry szívének ez nagyon fájt és kérelte anyját a türelemre és arra, hogy szeresse ő is, mint leányát, akit ő magának választott.

A mult héten Háryné a fia zsebeiben egy levelet talált a leánytól írva, amelyben az érzékeny szavakkal lemond róla és kéri, hogy ha már az anyja azt is megtiltotta, hogy vele egy héten egyszer találkozzék, hát keressen mást, keressen egy olyan leányt, akit majd az édes anyja is szeretni fog.

Ez a levél Hárynének még jobban felfingerelte és megint volt pörlekedés a leány miatt anya és fiu között.

Háry József szombaton felvette a heti megszokott, fájó szívvel. Vasárnap délután együtt volt a leánynyal és mind-

ketten erősítették a holtig tartó szerelmüket.

Háry nem is érezte senkivel, hogy agyában egy rettenetes terv fogamzott meg. Egész éjjel, sőt hétfőn egész napon és éjen át is mulatott.

Kedden hajnali 1 óra után egy banda cigánnyal elment a Máriaváros Téli-utca 123. számú házhoz, ahol a leány szülei lakik. Ott bebocsátást kért.

A kis ajtót kinyitották, mire az egész banda cigány és Háry József bement az udvarra. Akkor aztán elhuzatott három szomorú, szívrepesztő nótát, ami után a cigányok eltávoztak.

Ő maga néhány percig még bucsuzott és azután úgy tett, mintha elmenne.

Ott maradt azonban a kerítésnél az utcán s amikor a cigányok léptei elhangzottak, bekialtott a kerítésen, amit a leány az anyjával együtt a konyhában egész tisztán hallott.

— Jöjjön ki, Teruska, nézze meg, most hull le az én csillagom!...

Ebben a pillanatban egy irtózatos durranás és egy test tempa zuhanása hallatszott a kövezeten.

A két nő rettenetesen megijedt és ki sem mertek jönni a konyhából, míg csak a rendőrség meg nem érkezett, akiket egy arra haladó lakos értesített.

A rendőrség részéről dr. Fodor Jenő, Füredi Lajos rendőrfogalmazó, Szelner Ferenc rendőrtiszt és Dobos István rendőrbiztos mentek ki.

Háry József félig arca borulva feküdt a kapu előtt a gyalogjárón, rettenetes vértócsában.

A golyó a jobb halántékába, a fül töve fölött 1 1/2 centiméterre hatolt be és az agyszövet között maradt. A halál egy pillanat alatt bekövetkezett. A revolver közvetlen mellette feküdt.

Az orvos, miután a halál bekövetkezését megállapította, a hullát elszállíttatta anyjának lakására.

Egy levelet találtak zsebében, melyben öngyilkosságát bejelenti.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Nyilváltó.*

Nyilvános köszönet.

Guttermuth János országszerte jól ismert műfog-spezialistának bámulatos kezűgyessége, valamint lelkiismeretes munkája elismerésért hálás köszönetet mondunk.

Guttermuth János ur a magam, valamint nőm részére teljes fogsort készített. A fogsorok kitűnően beváltak és teljesen pótolják elveszített saját fogainkat. Ezt a köszönetet egyrészt hálából nyilvánítjuk, másrészt pedig azért, hogy felhívjuk a m. t. közönség ama részének figyelmét, amely szintén foghiányban szenved arra, hogy teljes bizalommal forduljanak Guttermuth János-hoz, ki- nek fogorvosi és fogtechnikai rendelő intézete Budapesten, VII. ker., Baross- tér 20. szám alatt van.

Teljes tisztelettel

Neunburger Ferenc és neje.

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szivbajok és véredényelmeszesedés ellen Finson-féle vízlámpafürdőköt alkalmaz dr. Hönig Izso villanygyógyító intézetében (Budapest, IV. ker., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a koppenhágai Finson intézetben több mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Hönig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét: szívbillentyűbajok, szívizomgyengeség, véredényelmeszesedés, ideges szívbal és szívzorongási rohamok (asthma, angina ectopica) esetében.

Gyermek ne olvassa!

...seinek címét külön-külön választásbelyeggyel...
...közli a kiadó...
...gépelt soha az életben többé nem...
...művészeti izlési reklám-beosztó...
...még 5000 darab csatlakozó és szerkezet...
...csupán a népszerűségét emlegetve...
...Király-császár (Budapest, József-körút 13/c.)
...Eljárásokról akar Wagner a „Hangszer-

Legjobb benzinmotoros öseplő-készletek csakis

Kállai Lajos motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

Kaphatók. — Tössék díszfőárllapot kérn!

DR. GLÜCK

Szanatóriuma és Vizgyógyintézete

Budapest, Városligeti fasor 11.

Telefon 15-39. (Interurban.)

Kitűnő ellátás. . . Mérsékelt árak

Felvételek bennlakók és bejárók. (Külön férfi és női fürdő). — Vizgyógykezelés, massage, mindennemű villamos kezelés. Villamos és szén-savas fürdők. Diétás konyha. (Czukorbajosok részére külön). Prospektus.

Aczél „Gambrinus“ étterme

átalakítás folytán

1909 augusztus hó 15-én újra megnyilik.

BUTOR.

Arverésen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugy- szintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalagarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petroleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társánál,

Dob-utca 22.

Természetes forró-meleg kénes forrástó

a Thermál-szálloda földszintjén, iszapborogatások, kő-, és kádfürdők a Nagyszálloda földszintjén. Gondos pensió. A téli évadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai Szent Lukács-fürdő igazgatóságához.

Kristály

forrás-ásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Jászapáti

Kaszás Lajos

étterme

Budapest, VII., Rákóczi-ut 46.

A fővárosi és vidéki közönség kedvenc találkozó helye. Pompás magyar konyha, saját termései balatonvidéki borok, figyelmes kiszolgálás.

Hodosi A.

Aréna kávéházában

(Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.)

Május 1-től kezdve minden este külföldi körutjáról visszaérkezett hírneves

Rác Gyula

teljes zenekarával hangversenyez.

A „Riviera” Budapesten.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket, hogy „Riviera kávéház” teraszát VII., Aréna-ut 19.) kétszerezen megnagyobbítottuk és dusan elláttuk délszaki növényekkel, amiért is Budapest látványosságát képezi. Minden este a híres szolista Horváth Jancsi 14 tagból álló zenekara hangversenyez. Úgy a fővárosi, mint a vidéki művészek írók és színészek találkozó helye

Pontos kiszolgálás. — Tisztelettel

Kovács és Róna

tulajdonosok.

Ön bérel egy ócska zongorát vagy pianót és kidob

havonta 12.— vagy 16.— korona kölcsön díjat, végre pénzét kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet

havonta 20.— koronát. kap egy kiváló gyartmányu, legmodernebb: érzékszervi. kereszthurok, új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezést, nem kötelezettelje bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ezen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvénytársaság

(Igazgató: STERNBERG DEZSŐ)

zongora- és kölcsönözni telepén. Eufon tölcser-nélküli legkötelesebb gramofon- és művészlemez- foelárusítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt

(Király-u sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében)

Telefon 4-81. . . Telefon 4-81.

Zongorák becserelese, javítása, hangolása legkül- sabbán. — Pont rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek

MINDENKI,

aki olesó, jó ruhát akar vásárolni ajánlatos tudni, hogy divatszertű, jó szabású és kitűnő kivitelű férfi- és gyermekruhák a legjobb körökben elismert

KELLER B LIPÓT UTCA

HELLER JAKAB

férfiszabó-mester, Budapest, VII., Rákóczi-ut 13. sz. a.

lévő férfi ruha-üzletében kaphatók.

UGYANITT

... angol és francia, valamint belföldi divatszövetekben dus választék

Külön mértékosztály.

„Globus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság Budapesten VI., Aradi- utca 8. szám